वाग्वर्धिनी

तिरुपतिराष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठस्य

वाग्वर्धिनीपरिषदः वृत्ति-व्यक्तित्व-परामर्शकेन्द्रस्य च प्रवृत्तकार्यक्रम-वृत्तपत्रिका

स्वर्णजयन्तीमुपलक्ष्य जनवरी - फरवरी - २०११

Sponsored by CAREER COUNSELLING CELL, R.S.Vidyapeetha,Tirupati-517064,A.P.

सम्पादकीयम् ....

नवीनवर्षस्य समागमोऽयं
तनोतु ते मङ्गलमप्रमेयम् ।
सर्वेषु कार्येषु सनातनी या
दृष्टिः सुराणां सफलीकरोतु ।।

इति कस्यचित् कवेः भावना सकलजगतः कृते मङ्गलमयीं दृष्टिं प्रसारयति । नूतनता हि सर्वथा पुरातनमाश्रित्य प्रवर्तते। पुरातनं तु संस्कारपरम्परया नूतनतां धत्ते । पुरातनं विहाय नूतनतायाः स्थितिः कुत्र ? अतः वयं यद्यपि सर्वथा नूतनयुगस्य नूतनवस्तुनः नूतनभावनानां वा समुद्घोषणेन आत्मतृप्तिं प्रकटयामः, तथापि तत्र सर्वत्र पुरातनस्य सत्ता नितरां वर्तत एव । अतः नूतनस्य स्वागतीकरणेन वयं परम्परया पुरातनमपि अभिनन्दामः । अस्माकं संस्कृतिः यथा पुरातनी, तथैव अस्माकं भाषाऽपि प्राचीना सती सर्वथा नूतनतायाः प्रचारं करोत्येव । इयं पुरातनी संस्कृतवाणी क्षणं क्षणं रमणीयतामेव प्रतिपादयति । अतः कवयः पण्डिताः विद्वांसश्च सर्वे संस्कृतवाणीमवलम्ब्य अभिनवरचनाद्वारा गौरवमर्जयितुं तत्पराः भवन्ति । अद्यत्वे संस्कृतभाषायाः सुविस्तृतः परिसरः अस्मान् पुरातनतायाः गौरवमार्गं प्रति प्रेरयति । अस्माकं विद्यार्थिषु प्राचीनं गौरवं नवीनरीत्या उद्बोधयितुं **वाग्वर्धिनीपरिषदः** अभिनवः प्रयासः सर्वथा विद्वद्भिरभिनन्दितः । विद्यार्थिनां सर्जन-शक्तेः अभिवर्धनाय नितरां विविधकार्यक्रमाणां निरन्तरं समायोजनेन परिषदियं प्रगतिपथे प्रवर्तते। ऐषमः **स्वर्णजयन्तीमहोत्सव**मभिलक्ष्य विद्यार्थिनां कृते नूतन-सन्देशप्रदानाय विशेषतः संस्कृतविद्यार्थिनां नियुक्तिक्षेत्रे समुचितसूचनाप्रदानाय वाग्वर्धिनीपरिषत्पक्षतः वृत्तिव्यक्तित्वपरामर्शकेन्द्रद्वारा च **'वाग्वर्धिनी'** पत्रिकायाः सम्पादने यथाकालं प्रकाशने च मान्यवरकुलपति-**प्रो. हरेकृष्णशतपथि**महोदयानां सदुपदेशः अस्मान् सम्प्रति द्वितीयसंख्यायाः प्रस्तुतये प्रभुतं प्रेरयतीति तेभ्यः **वाग्वर्धिनी** प्रणतिततिं विनिवेदयति। अवसरेऽस्मिन् सर्वेभ्यः नूतनवर्षस्य शुभाभिनन्दनं च विज्ञापयति ।

डॉ. सत्यनारायण आचार्यः

कुलपतिमहोदयानां दिव्यसन्देशः ....

भाषाणां जननी जगन्निवसतां
सञ्जीवनी याऽवनी -
भूषाणां प्रथमाप्रमानिरुपमा
सम्मानसंविभ्रमा ।
भावानां भरिते भवे विलसिते
सारस्वते भारते
सेयं भारतभारती विजयतां
विद्यावतां या गतिः ।। (भारतायनम्, तीर्थवसतिः, श्लोकः - ४२)

अस्माकं राष्ट्रस्य सर्वविधप्रगतये सर्वादौ सद्भावनायाः विकासः नितरामपेक्ष्यते । सद्भावना च दिव्यभाषामाश्रयते। सा च दिव्यभाषा संस्कृतभाषा एव । तदुक्तं- **"संस्कृतं नाम दैवीवागन्वाख्याता महर्षिभिः"** इत्यादि । अतः देववाण्याः समादरेण समाजे शान्तिः, मैत्री, सद्भावनाश्च सम्भवन्त्येव । सम्प्रति शिक्षाक्षेत्रे सद्भावनायाः विकासाय सर्वेऽपि शिक्षाविदः कृतप्रयत्नाः परिदृश्यन्ते । अस्माकं सौभाग्यं यत् वयं संस्कृतपरिवारसदस्याः देववाण्याः दायादरूपेण सद्भावनायाः गौरवेण गौरवान्विताः । अतः समाजस्य कृते अस्माकं गुरुत्वपूर्णमुत्तरदायित्वं वर्तते। कर्मणा मनसा वाचा च सद्भावनया सर्वे वयं सत्कार्यं विधाय मानवसमाजस्य हितं चिन्तयितुं समर्थाः भवेम । विषयेऽस्मिन् विद्यापीठस्य **वाग्वर्धिनीपरिषत्** विद्यार्थिषु भाषणकौशलस्य विकासेन समं सद्भावनायाः जागरणाय बहुविधान् शैक्षिककार्यक्रमान् समायोजयति । ऐषमः अस्माकं विद्यार्थिनः सफलतया गुजरातराज्यस्य श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालये स्वर्णजयन्तीसमारोहे, उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानपक्षतः वाराणसीस्थे श्रीसम्पूर्णानन्द-संस्कृतविश्वविद्यालये समायोजिते अखिलभारतीय-व्याससमारोहे तथा वर्धानगरे शिक्षामण्डलपक्षतः आयोजितासु राष्ट्रियस्पर्धासु साफल्यमधिगतवन्तः सन्ति। अत्र भगवतः दिव्य आशीर्वादः देवभाषाद्वारा एव अस्मान् प्रेरयतीति श्रीवेङ्कटनायकस्य पावनचरणकमलतले सादरमभिवन्दे ।

प्रो. हरेकृष्ण शतपथी

वाग्वर्धिनीपरिषद: सहयोगेन समुद्घाटिता विद्यार्थिवाग्वैखरी

शैक्षिकवर्षेऽस्मिन् विद्यार्थिनां शोधपत्रपठनाय अभिरुचिं वर्धयितुं साहित्यविभागपक्षत: वाग्वर्धिनीपरिषद: सहयोगेन **विद्यार्थिवाग्वैखरी** २१-१२-२०१० दिनाङ्के समुद्घाटिता । तत्र मान्या: कुलपतिपादा: **आचार्या: हरेकृष्णशतपथिमहोदया:** मुख्यातिथित्वेन प्रदीपप्रज्ज्वालनपूर्वकं समुद्घाट्य वाग्वैखर्या: उपासनाद्वारा अस्माकं विद्यावैभवस्य सर्वविधा प्रगति: सहजसाध्या सम्भवतीति समुदघोषयन् । समारोहेऽस्मिन् शैक्षिकसंकायप्रमुखा: **सम्प्राप्तराष्ट्रप्रतिसम्माना: आचार्या: के.रामसूर्यनारायण**महाभागा: अध्यक्षपदमलङ्कृतवन्त: । **प्रो. जी. एस्. आर्. कृष्णमूर्त्ति**महोदय: साहित्यविभागस्य गौरवं शोधसंगोष्ठ्या: उपादेयतां च प्रकटीकृतवान् । विभागे पूर्वं त्रय: अध्यापका: आसन्, सम्प्रति तु कुलपतिमहोदयानां समुद्यमेन प्रप्रथमतया साहित्यानुसन्धानविशेषसहायताकेन्द्रम् (UGC-SAP); तथा क्रमश: अध्यापकानां संख्या ११ संजाता इति स: सहर्षं संसूचितवान् । तत्र संयोजिका **डॉ. सि. ललिताराणी,** विभागाध्यक्ष: वाग्वर्धिनीपरिषद: समायोजकश्च **डा. सत्यनारायण आचार्य:, डॉ. राणीसदाशिवमूर्त्ति:, डॉ. सि. रङ्गनाथ:, डॉ. के. राजगोपालन्, डॉ. जे. वि. चक्रवर्त्ति, डॉ. प्रदीपकुमारवाग्, डॉ. पारमितापण्डा** तथा सर्वे शोधच्छात्रा: समुपस्थाय उद्घाटनसमारोहं सफलीकृतवन्त:। साहित्यविभागपक्षत: शैक्षिकसंकायप्रमुखा: मान्यवरकुलपति**प्रो.हरेकृष्णशतपथि**महोदयानां सम्माननं कृतवन्त: । शोधच्छात्र: **सि. एच्. नागराज:** सभासञ्चालनं कृतवान् । **डॉ. भारतभूषणरथ:** कार्यक्रमस्यान्ते धन्यवादमर्पितवान् ।

वाग्वर्धिनीपरिषद: आनुकूल्येन विद्यापीठस्य वार्षिकशैक्षिकस्पर्धा: समायोजिता:

प्रतिवर्षमिव ऐषम: विद्यापीठस्य वार्षिकोत्सवस्य कृते विविधा: शैक्षिकस्पर्धा: दिसम्बरमासस्य १४ दिनाङ्कत: २३ दिनाङ्कपर्यन्तं समायोजिता: । वाग्वर्धिनीपरिषद: समायोजक: डॉ. सत्यनारायण आचार्य:, सहसमायोजक: डॉ. एस्. दक्षिणामूर्तिशर्मा तथा कार्यदर्शिसमेता: सदस्या: सहयोगं कृतवन्त: ।

वाग्वर्धिनी लोकार्पिता

दि.२१.१२.२०१० दिवा १०वादने ओडिशाकेन्द्रीयविश्वविद्यालयस्य कुलपति**प्रो.सुरभिवानार्जि**महोदयाभि: **वाग्वर्धिनी** लोकार्पिता। एतदवसरे **कुलपतिप्रो.हरेकृष्णशतपथि**महोदया: वाग्वर्धिन्या: आभिमुख्यं संस्कृतविद्यार्थिनां कृते सर्वविधं सचेतनताजागरणमिति उद्बोधितवन्त:। स्वतन्त्रसमारोहेऽस्मिन् कुलसचिव:, सङ्कायाध्यक्ष:, वित्ताधिकारी, आचार्या:, कर्मचारिण:, **वाग्वर्धिनीपरिषत्**सदस्याश्च समुपस्थिता: ।

अद्वैतवेदान्तशास्त्रे एकमासावधि शास्त्रवारिधिपाठ्यक्रमे वाग्वर्धिनीपरिषद: भूमिका

विद्यापीठस्य **पारम्परिकशास्त्रसमुत्कर्षकेन्द्र**द्वारा अद्वैतवेदान्तशास्त्रविषये **वाग्वर्धिनीपरिषद:** साक्षात् सहयोगेन एकमासावधि पाठ्यक्रम: दि.०१-१२-२०१०त: ३०-१२-२०१० पर्यन्तं सञ्चालित:। उद्घाटनसमारोहे विद्यापीठस्य कुलपतय: **आचार्या: हरेकृष्णशतपथि**महाभागा: मुख्यातिथित्वेन समुपस्थाय वेदान्तविद्याया: अधिग्रहणेन मानवीय: व्यवहार: शृङ्खलित: भवेदिति उद्बोधितवन्त: । उद्घाटकत्वेन श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलपतिचरा: विख्याता: दार्शनिका: **प्रो. गौराङ्गचरणनायकमहोदया:, प्रो. पि.सीतारामहेब्बर्, प्रो. एम्. एल्. एन्. मूर्त्ति:, प्रो. वि. पुरन्दररेड्डी** तथा विभागस्याचार्या: छात्राश्च समुपस्थिता:। तत्र **डॉ. सुकान्तकुमारसेनापति:, प्रो. साईरामसुब्रह्मण्यशर्मा, डॉ. भगवानसामन्तराय:, डॉ. के.गणपतिभट्ट:, डॉ. के.विश्वनाथ:, डॉ.महाबलेश्वरभट्टप्रमुखा: वेदान्तपरिभाषा**या: अध्यापनं कृतवन्त: । समापनसमारोहे कुलपतय: **आचार्या: हरेकृष्णशतपथि**महाभागा: अध्यक्षरूपेण तथा **आचार्या: समुद्राललक्ष्मणय्यनायुडु**महाभागा: मुख्यातिथित्वेन समुपस्थिता: । अवसरेऽस्मिन् सर्वेभ्य: छात्रेभ्य: प्रमाणपत्राणि प्रदत्तानि । तत्र विभागाध्यक्ष: **प्रो. वि.पुरन्दररेड्डी** सर्वविधस्य कार्यक्रमस्य संयोजनां कृतवान् । वाग्वर्धिनीपरिषत्सदस्या: सर्वेऽपि समुपस्थिता: ।

विद्यापीठस्य स्वर्णजयन्तीमुपलक्ष्य वाग्वर्धिनीपरिषदः आनुकूल्येन

पञ्चम-अखिलभारतीय-स्वर्णिम-संस्कृतच्छात्रप्रातिभसमारोहः - २०११

विद्यापीठस्य स्वर्णजयन्तीमुपलक्ष्य **पञ्चम-अखिलभारतीय-स्वर्णिम-संस्कृतच्छात्रप्रातिभ-समारोहः-२०११ जनवरीमासस्य २२, २३, २४ तथा २५ दिनाङ्केषु** समायोक्ष्यते। विशेषविवरणार्थं सम्पर्कं कुर्वन्तु- **डॉ.सत्यनारायण आचार्यः** समायोजकः, वाग्वर्धिनीपरिषद्, चलद्वाणी-**09966918130 / डॉ.एस्.दक्षिणामूर्ति शर्मा**, सहसमायोजकः, वाग्वर्धिनीपरिषद् , चलद्वाणी- **098493 83170, अथवा प्रो. ए. गुरुमूर्तिः**, कुलसचिवः, राष्ट्रिय-संस्कृत-विद्यापीठम्, (मानितविश्वविद्यालयः), तिरुपतिः-५१७०६४, दूरभाषा-0877-2286799.

स्वर्णिमगुजरातराष्ट्रियसंस्कृतमहासम्मेलने राष्ट्रियस्पर्धासु भागग्रहणाय मान्यवरकुलपतिप्रो.शतपथिमहोदयैः सह प्रस्तुतः स्पर्धालुगणः, पार्श्वे मार्गदर्शकः डॉ.राणी सदाशिवमूर्तिः

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालये भासमहोत्सवे दि. ०३.१२.२०१० वाग्वर्धिनीपरिषत्पक्षतः विद्यापीठच्छात्रैः मध्यमव्यायोगः अभिनीतः

श्रीसोमनाथसंस्कृतविश्वविद्यालये राष्ट्रियस्पर्धासु दि. ०५.१२.२०१० एकपात्राभिनये विद्यापीठच्छात्रः जि. गोबर्धनः प्रथमपुरस्कारेण पुरस्कृतः

कुलपतिप्रो. हरेकृष्णशपथिमहोदयानां कृते विश्वकविरवीन्द्रनाथठाकुरपुरस्कारः

कोलकातामहानगरे प्रतिष्ठापितायाः भारतीय-प्राच्य-ऐतिह्यसंस्थायाः (INDIAN INSTITUTE OF ORIENTAL HERITAGE) पक्षतः तिरुपति-राष्ट्रिय-संस्कृत-विश्वविद्यालयस्य कुलपतयः **प्रो. हरेकृष्णशतपथि**महोदयाः, शिक्षाक्षेत्रे तदीयं महनीयमवदानमभिलक्ष्य **विश्वकविरवीन्द्रनाथठाकुर-पुरस्कारेण** सभाजिताः भविष्यन्ति । पुरस्कारोऽयं फरवरीमासस्य १२ दिनाङ्के कोलकातामहानगरे समायोजयिष्यमाणे एकस्मिन् स्वतन्त्रमहोत्सवे पश्चिमवङ्गराज्यस्य महामहिमराज्यपालमहोदयैः प्रदास्यते इति संस्थाया अध्यक्षः **प्रो. रामकृष्णशास्त्री** निवेदयति । अत्र प्रकाशनीयं यत् पुरस्कारोऽयं **विश्वकविरवीन्द्रनाथ**स्य **१५०तम जन्मजयन्ती**मभिलक्ष्य प्रदास्यते इति । अवसरेऽस्मिन् **वाग्वर्धिनी** हार्दमभिनन्दति ।

अखिलभारतीयव्यासमहोत्सवे वाग्वर्धिनीपरिषदः सफलता

उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानपक्षतः वाराणसीनगरे श्रीसंपूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालये दि. १७.१२.१० तः २१.१२.१० पर्यन्तमायोजिते व्यासमहोत्सवे **वाग्वर्धिनीपरिषत्**पक्षतः डॉ. प्रदीपकुमारवागमहोदयस्य मार्गदर्शनेन डि. फणिकृष्णः, लेखरामदन्नाना, सि. बालराजः, एन्. शिवकुमारः, रामदत्तपाण्डेयः, कृष्णानन्ददन्नाना-प्रमुखाश्च छात्राः विविधस्पर्धासु साफल्यमधिगत्य पुरस्कृताः। वाग्वर्धिनी सर्वानभिनन्दति।

वर्धानगरस्थशिक्षामण्डलस्पर्धासु वाग्वर्धिनीपरिषदः गौरवम्

महाराष्ट्रराज्यस्य वर्धानगरे शिक्षामण्डलपक्षतः ३७तम कमलनयनबजाज-स्मृति-आन्तर्विश्वविद्यालयीय-भाषणस्पर्धासु १०.१२.२०१० तमे दिनाङ्के भागग्रहणं कुर्वन् आचार्यप्रथमवर्षीयः छात्रः **श्रीकृष्णमोहनशर्मा वागवर्धिनीपरिषदः** गौरवं वर्धितवान् । अतः **वाग्वर्धिनी** तमभिनन्दति ।

वाग्वर्धिनीपरिषदः षष्ठाधिवेशनम्- ०३-१२-२०१० तमे दिनाङ्के तथा **सप्तमाधिवेशनम् च** १०-१२-२०१० तमे दिनाङ्के परम्परानुसारं सुसम्पन्ने ।

CAREER COUNSELLING CELL

नियुक्तिसूचना (EMPLOYMENT NEWS)

1. N.C.E.R.T., New Delhi, invites applications for various academic positions Published in The Employment News 11-17 December, 2010. The last date for submission of the application is January 10, 2011. For further details- *www.ncert.nic.in*

2. BANARAS HINDU UNIVERSITY, VARANASI, invites applications for the post of Project Fellow in the salary, Contractual Rs. 8000/- P.M. in U.G.C. Sponsered project. Contact- Prof. Kaushalendra Pande, Principal Investigator, Department of Sahitya, Faculty of Sanskrit Vidya Dharma Vigyanan, BHU, Varanasi- 221005.

3. GURUKULA KANGRI VISHWAVIDYALAYA, HARIDWAR (U.K.), invites applications for various academic posts latest by 07-02-2011.
Contact- www.gkvharidwar.org

4. SHREE SANKARACHARYA UNIVERSITY OF SANSKRIT, Kalady, Ernakulam- 683574, Kerala, invites applications in the prescribed format for various teaching posts latest by 31-01-2011.
Contact -www.ssus.ac.in

5. DAYALBAGH EDUCATIONAL INSTITUTE, (Deemed University), Dayalbagh, Agra-282110, invites applications in the prescribed form for teaching posts latest by- 05-02-2011. For details please refer to the Institute Website http://www.dei.ac.in

---

* **WORLD SAMSKRIT BOOK FAIR**
विश्व-संस्कृत-पुस्तक-मेला
January 7-10-2011, Bangalore, INDIA
contact-samkritbookfair.org

* 15th **World Sanskrit Conference, New Delhi, India on 5th-10th January 2012** -www.sanskrit.nic.in

* राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थान- नवदेहल्लीपक्षत:
अखिलभारतशास्त्रीयभाषणस्पर्धा
जनवरी-६,७,८- २०११,बेंगालूरु,
www.sanskrit.nic.in

विशिष्टा: संस्कृतपत्रिका: पठ्यन्ताम्

१. **सम्भाषणसन्देश:**, अक्षरम्, गिरिनगरम्, बेङ्गालूरु-५६००८५
http://www.sambhashanasandesha.in

२. **अमृतभाषा**, कालिदासपुरम्, हरिपुरम्, मोतिगञ्ज:, बालेश्वर: - ७५६००३
e-mail : amritabhasha@yahoo.com

३. **स्रग्धरा**, ओडिशा संस्कृत अकादमी, टङ्कपाणिरोड्, भुवनेश्वर:
e-mail: orissasanskritacademyb@yahoo.com

वाग्वर्धिन्या: प्रथमसंख्या मन्त्रिमहोदयाभ्य: समर्पिता

वाग्वर्धिनीवृत्तपत्रिकाया: प्रथमसंख्या भारतसर्वकारस्य **मानवसंसाधनविकासराष्ट्रमन्त्रि डॉ. डि.पुरन्देश्वरि**महोदयाभ्य: विद्यापीठपक्षत: समर्पिता । संस्कृतभाषाया: प्रचारार्थं तथा जनसाधारणेषु संस्कृतं प्रति रुचिजागरणार्थं **वाग्वर्धिनीपरिषद:** प्रयासोऽयमभिनन्दनीय: इति तासां शुभकामना ।

---

* **Seminar/Workshop** on **"Job avenues for Sanskrit Students"** under Career Counselling Cell, R.S.Vidyapeetha, Tirupati-517064(A.P)
Contact-0877-2287690, extn.322

* Vidyapeetha Web - www.rsvidyapeeth.ac.in.

---

* **Sastravaridhi Course in Vyakarana**
28th January, 2011 to 26th February, 2011.
For further details contact:
Prof. S.Satyanarayana Murty,
Head & Project Director, Dept. of Vyakarana, Sansknet Building, R.S.Vidyapeetha, Tirupati.

* **SANSKRIT TEXTS ON WEB-SITES.**
1. http://www.sanskrit.nic.in
2. http://www.sansknet.org
3. http://www.cdacb.in/html/ihg/research devlp.aspx
4. http://ihg.cdacb.in:8080/ihg

प्राप्तेषु

....

....

....

सम्पादक: - डॉ. सत्यनारायण आचार्य:, समायोजक:
सहसम्पादक: - डॉ. दक्षिणामूर्तिशर्मा, सहसमायोजक:
मुद्रक: - Students Offset, Tirupati
वार्तासम्पादिका - श्वेतपद्मा शतपथी, शोधसहायिका
प्रकाशक: - प्रो. ए. गुरुमूर्ति:, कुलसचिव:
राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, तिरुपति: (आ. प्र.)

If undelivered, please return to The Editor ,Vagvardhini, Vagvardhini Parisad, Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha (Deemed University), Tirupati- 517064 (A.P.)